

ನಾಯಕರುಗಳು ಏನೇ ಬೈಯಲಿ, ಆಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಲಿ, ಎದುರಾಡದೆ ಹಲ್ಲು ಕಿಷಿಯುತ್ತಾ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಲೈಕ್ ಮಿ.'

ಜಯರಾಮ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಕ್ಕ... ಸಹ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಕೂಡ ಗಾಬರಿಯಾಗುವಂತೆ.

'ಒಂದ್ಲಸ ಮಾಡು ಮಜ್ಜಾ... ಹೇಗೂ ಫಾರಿನ್ ದೇಶಗಳ ಪರಿಚಯವಿದೆಯಲ್ಲಾ? ಟೂರಿಸಂನ ಒಂದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡು. ನಿಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಫುಡ್ ಐಟಮ್‌ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿದೇಶಿ ಮಂದಿಗೆ ಮಾರುವುದಾಗಲಿ, ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಡುವುದಾಗಲಿ ಮಾಡು.'

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಯರಾಮ್‌ಗೆ ಸಮಿತಿಯ ಸಭೆ ಸೇರುವ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಂದಾಗಿತ್ತು. ರೈಲ್ವೆ ಕ್ಯಾಟರಿಂಗ್‌ನವರಿಂದ ಒಂದು ಚಹಾ ಮತ್ತು ಪಳಂಪೋರಿ (ನೇಂದ್ರ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕರಿದ ತಿಂಡಿ) ಕೊಂಡು ಕಿಟಕಿಯ ಮೂಲಕ ನಗರ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದ. ಬಾಲಿಶ ಕಥೆಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ನಾಟಕಗಳತ್ತ ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತೆ.

ರೈಲು ಮತ್ತೆ ಹೊರಟಾಗ ಜಯರಾಮನ ಸಲಹೆಯ ಕುರಿತು ನಾನು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸತೊಡಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಪುರಳಮಲೆಯನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರವಾಸ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೊಟ್ಟಾಯಂ ರಾಜವಂಶದ ಸ್ಥಾಪಕನಾದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕೋಟೆಯಿದೆ. ಶ್ರೀಪೋರ್ಕಲಿ ದೇಗುಲದ ಮೂರು ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಅವಶೇಷಗಳು ಅಲ್ಲಿವೆ. ಆ ಮಲೆ ಮುತ್ತಪ್ಪನ ಆವಾಸಸ್ಥಾನ. ಹಳೆಯ ಬನವೊಂದನ್ನು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬೇಕು. ಮುತ್ತಪ್ಪನ್ ತೆಯ್ಯಂವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಯಾಡಿಸಬಹುದು. ಅದರನಂತರ ಒಂದೊಂದು ತಂಡ ಬಂದಾಗ ಹರಕೆ ತೆಯ್ಯಂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಬೇಕೆನಿಸಿದರೆ ತೆಯ್ಯಂಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ವಿದೇಶ ಪ್ರಯಾಣ.

ಶ್ರೀರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಸೀತೆಯರು ವಿಹರಿಸಿದ ಚಿತ್ರೀತ ಎಂಬ ಸ್ಥಳ ಪುರಳಮಲೆಯ ಆಕರ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅಗತ್ಯವೂ ಇದೆ. ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಮುತ್ತಪ್ಪನ್ ತೆಯ್ಯಂನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾನವನ್ನು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಮದುವೆ ಮುಗಿಯಲಿ. ಸುಮಿತ್ರಾಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು. ಆಗ ಶ್ರೀದೇವಿ ಪುನಃ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಎದ್ದು ಬಂದಳು. ಬಹಿರಂಗವಾದೊಂದು ಸ್ನೇಹಸಂಬಂಧದೊಂದಿಗೆ ರಹಸ್ಯವಾದೊಂದು ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಯಾವ ಗಂಡಸು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ? ಆದರೆ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ರಹಸ್ಯ ಯಾವುದು?

ರಾಜಧಾನಿಯ ಜನನಿಬಿಡ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಜಯಪತಾಕೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಥವಾ ಸೀಟುಗಿಡೆ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಹಲ್ಲು

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ

ದೇವಿಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿ ಸುಮಿತ್ರಾಳ ನೆನಪಿನೊಂದಿಗೆ ಮಾವನ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವಾಗತವೇನೋ ಎದುರಾಯಿತು. ಆದರೆ, ಮಾವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಭ್ರಮದ ಸುಳಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾವ ತೀರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸುಮಿತ್ರಾ ಮಾತ್ರ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಬಿಳಿವಸ್ತ್ರ ತೊಟ್ಟು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತ ಅಮ್ಮನ ಬದುಕು ಸವೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದವನನ್ನು ಕಂಡು ಅಮ್ಮ ಮಗಳ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೊಳಪು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿ ಮಾಡುವ, ಸುಮಿತ್ರಾಳೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನೂ ಮರಳಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಕನಸು ಕಾಣತೊಡಗಿದೆ.

ಮನೆಯುತ್ತಾ ಸೇಡು ತುಂಬಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹತ್ತುತ್ತಿರುವ ಶ್ರೀದೇವಿಯನ್ನು ಈಗ ಕಂಡರೆ? ಕಂಡಂತೆಯೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಡವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸ ಇಲಾಖೆಯ ಒಂದೆರಡು ಆಫೀಸುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಿಸುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ತಡವಾಯಿತು ಅಷ್ಟೆ. ಆಗ ನೆನಪಾಯಿತು ಸುಮಿತ್ರಾಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತು. ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಘೋಷಯಾತ್ರೆ ಮಾತ್ರ. ನಾಳೆ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಸವ ತೆಯ್ಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಕುಣಿಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ತಲುಪಿದರೆ ಸಾಕು. ಬೆಳಗಿನ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಕುಳಿತರೆ ರಾತ್ರಿಯಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಊರು ತಲುಪಬಹುದು. ಬನದ ತೆಯ್ಯಂಗಳು ತುಂಬಿ ನಿಲ್ಲುವಾಗ ಅತ್ತೆ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರಾಳನ್ನು ಜೊತೆ ಸೇರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು.

ನಿಂತು, ಕುಂತು ಆದ ಪ್ರಯಾಣವಾದರೂ ಕಷ್ಟವೆಂದೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿದ್ರೆಗೆಟ್ಟಿದ್ದು, ಸುಸ್ತು, ಸಮಸ್ಯೆಯೆನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಊರು ತಲುಪಿದ ಕೂಡಲೇ ಸ್ನಾನಮುಗಿಸಿ ದಣಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹತ್ತು ಹತ್ತೂವರೆಯಾಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಲುಪಿದರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಯಲು ಒಬ್ಬರಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸಿದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹ ತೋರಿತು. ರೈಲಿಗೆ ವೇಗ ಸಾಲದೆಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಅನ್ನಿಸಿತು.

ಟೈನ್ ಇಳಿದ ಕೂಡಲೇ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹಿಡಿದು ಊರಿಗೆ ಹೊರಟೆ. ಹಣ ಒಂದು ವಿಷಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಟೈಮಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿದರೆ ಸಾಕು. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಹೊರಟಕೂಡಲೇ ನಿದ್ರೆಗೆ ಜಾರಿದೆ. ಎಚ್ಚರಗೊಂಡಿದ್ದು ಗಲಾಟೆಯ ಸದ್ದು ಕೇಳಿ, ಆಂಬುಲೆನ್ಸ್‌ನದ್ದೋ ಪೊಲೀಸ್ ವಾಹನದ್ದೋ ಸೈರನ್. ಡ್ರೈವರ್ ಗಾಬರಿಯಿಂದ 'ಸರ್, ಸರ್' ಎಂದು ಕರೆದ.

ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟಾಗ ಗಾಬರಿಯೆನಿಸಿತು. ಪುನಃ ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಊರಿಗೆ ಬಂದೆನೆ? ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯವನಿಗೆ ಊರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತೆ?

'ಸರ್... ಏನೋ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಇದೆ' ಆತ ಹೇಳಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಒಂದಷ್ಟು ಪೊಲೀಸ್ ಗಾಡಿಗಳು ಆ ಕಡೆ ಈ ಕಡೆ ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ.'

ನಾನು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಳಿದೆ. ಸ್ಥಳ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಬಯಲಿನ ಆಚೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಿಂತಿದೆ ಪುದಳಿ ಮಲೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಾಚ್ಚಿ ಮಲೆ. ಒಂದೆಡೆ ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಟ್ಟವಾದ ಹೊಗೆ ಸುರುಳಿ ಏಳುತ್ತಿದೆ.

'ಏನು ಮಾಡಲಿ ಸರ್... ನಾನು ವಾಪಸ್ ಹೋಗ್ತೀನಿ. ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ನನಗೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ.'

ಸುಮಿತ್ರಾಳನ್ನ ಕಾಣದಿರಲು ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಆಗಿರಬಹುದೆ ಅಥವಾ ನನಗೇನಾದರೂ ಆಯಿತೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಬೇಸರದಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವ ಅತ್ತೆ ಮತ್ತು ಸುಮಿತ್ರಾಳನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಬೇಕಾದುದು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇ? ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಗೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಮರಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿರುವ ಬಹುತೇಕರಿಗೆ ನಾನು ಅಪರಿಚಿತ. ಒಂದು ಬ್ಯಾಗನ್ನು ಹೆಗಲಿಗೇರಿಸಿ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದಾರೂ ಹೇಗೆ? ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಆಲಿಂಬದಿಂದ ಬೈಕಿನಲ್ಲಿ ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬಂದರು. ಕೈತೋರಿಸಿದಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ತುಂಬಾ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ನಾನು ಓಡಿದೆ. ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

ಬೈಕಿನಲ್ಲಿ ಬಂದವನು ಒಬ್ಬ ಯುವಕ. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ಗಲಭೆಕೋರನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವನು ಲೈಟು ಮತ್ತು ಎಂಜಿನ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿದ. ಗಾಡಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಯದೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ. ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಸಿತು.

'ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಸರ್? ಆ ಕಡೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ಕೋಮುಗಲಭೆ.'

'ಕೋಮುಗಲಭೆಯೇ?'

'ಹೌದು... ಮಾಜಿಳ್ಳೆಗಳು ಹಿಂದುಗಳು. ನಿನ್ನೆ ಕಾಣಿಕೆಯ ಡಬ್ಬಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾರೋ